

HÄRJEDALENS KOMMUN

ANVISNINGAR VID RIVNING OCH OMBYGGNAD

Framtaget av miljö- och byggkontoret i november 1996

ANVISNINGAR VID RIVNING OCH OMBYGGNAD

Rivning och ombyggnad skall/bör föregås av inventering. Av denna ska det framgå:

- förekomst av miljöfarligt avfall,
- farliga och miljöskadliga material,
- återvinningsbart material,
- rest som ska skickas till deponi,
- ev förekomst av ohyra eller virkesförstörande insekter och åtgärder som vidtagits med anledning av detta.

Miljöfarligt avfall, MFA, måste tas bort från byggnaden före rivning.

Det kan t ex finnas kvar rester av färg, bekämpningsmedel, olja, lösningsmedel eller batterier. Kontakta miljö- och byggkontoret för upplysningar tel: 0680-161 00.

Dessutom förekommer det i alla byggnader byggvaror som innehåller miljöfarliga eller miljöstörande ämnen. Det är mycket viktigt att sådant avfall sorteras ut och tas omhand för att hindra miljögifterna från att lakas ut och på sikt påverka människor, djur eller växter.

Observera att miljöfarligt avfall endast får transporteras och tas om hand av företag som har tillstånd till detta. I Härjedalens kommun har bl a Jämtlands län avfallsbolag, JAFAB, tillstånd. De har tel: 063-14 44 82.

EXEMPEL PÅ FARLIGA OCH MILJÖSKADLIGA MATERIAL

Kvicksilver (Hg) är en tungmetall som orsakar skador på centrala nerv-systemet och njurar. Foster är speciellt känsliga. Kan finnas i elektriska komponenter och mätinstrument, t ex termostater, pressostater, nivåvippor i pumpgröpar, oljenivåmätare. Det kan också förekomma i vattenlås och avloppsrör samt i lysrör och kvicksilverlampor. Tas om hand som MFA.

Bly (Pb) är en tungmetall som ackumulerar i lever, njurar, nerv-systemet och orsakar fosterskador. Användes förut i skarvar som skulle vara täta eller tåla kemiska processer, t ex blyplåt, gjutjärnsskarvar, blyinfattade fönster, kabel. Tas om hand som MFA.

PCB har hälsoeffekter på immunförsvaret, kan orsaka cancer samt påverkar fortplantningen. Fogningar utförda mellan 1950-1970 kan innehålla PCB-haltiga fogmassor, ex fogar mellan fasad-fasadplattor och betongelement. PCB finns också i akrydurgolv, kondensatorer i äldre disk- och tvättmaskiner. Tas om hand som MFA.

Kadmium (Cd) är en tungmetall som ackumuleras i kroppen och orsakar njurskador, benskörhet och anemi. Användes som färgpigment i plaster, klara nyanser av rött eller gult. Det beror på koncentrationen, mängden Cd om avfallet klassas som MFA. Kadmium används också i uppladdningsbara batterier särskilt i handverktyg. Batterierna är MFA och ska lämnas tillbaka till inköpsstället.

Asbest kan orsaka lungskador. Kan finnas på fasader, tak, i pannrum, ventilationstrummor m m. Rivning får endast utföras av den som har tillstånd från Yrkesinspektionen tel: 063-1278 35. Asbest deponeras på särskild plats på kommunens avfallsanläggningar. Kontakta renhållningsentreprenören.

Kylmöbler innehåller CFC som påverkar vårt ozonskikt. De ska genom renhållningsentreprenörens försorg transporteras till kommunens avfallsanläggningar. Där förvaras de i avvaktan på transport till destruktionsföretag. De ska hanteras försiktigt så att köldmediet inte läcker ut.

Fasta installationer med CFC eller Halon ska tömmas av ackrediterat företag innan de monteras ner.

Oljecistern ska tömmas och oljeresterna är miljöfarligt avfall. Oljecistern ska rengöras före rivning. Cistern under mark bör sand-fyllas om den inte tas bort. När det gäller underjordisk cistern ska intyg skickas till miljö- och byggkontoret för avregistrering, adress: Härjedalens kommun, Medborgarhuset, 842 80 Sveg.

Övrigt

Textilier som flamskyddsbehandlade, PVC-plaster med kadmium, bly eller klorparaffiner samt isoleringsmaterial som innehåller CFC kan förekomma i byggnadsmaterial. Samråd görs med renhållningen, Härjelast AB tel: 0680-128 00 angående utsortering.

Det finns också en checklista med förteckning över miljöskadliga material som kan vara till hjälp vid inventeringen.

ÅTERVINNINGSBART MATERIAL

Trä ska vara fritt från metaller, plast, tegel, betong och jordmassor.

Då kan det flisas och användas till energiproduktion.

Obs! Impregnerat virke kan inte brännas. Det deponeras. Kontakta renhållningen för besked om vart träavfallet ska levereras.

Metallskrot lämnas till kommunens avfallsanläggningar. Kontakta entreprenören.

Inert material t ex sten, tegel, jordmassor deponeras på respektive avfallsanläggning. Jordmassor som kan användas för täckning får deponeras utan avgift.

Inredning, möbler m m kan tas om hand av något av de företag som säljer begagnat.

Se telefonkatalogen för aktuella uppgifter om företag.

Telefonnummer som kan vara bra att ha:

Härjedalens kommun växel:	0680-161 00
Miljö- och Byggkontoret:	0680-161 00
Härjelast AB, renhållning:	0680-128 00
JAFAB:	063-14 44 82
Yrkesinspektionen:	063-12 46 50

CHECKLISTA	
Ombyggnad/rivning	
Byggnadsår	
Adress	
Byggnadens använd-ning eller typ av verksamhet	
Fastighetsägare (namn, adress, tel)	
Besiktningsman (namn adress, tel)	

KVARLÄMNAD KEMIKALIER

Ex: olja i oljetank, städkemikalier, färgrester, lacknafta m m

Kylmöbler

Innehåller CFC som köldmedium och som isolering

Brandsläckningsutrustning

Innehåller haloner

Automatiska strömbrytare/reläer

Kan innehålla kvicksilver (Hg)

Finns i: elcentraler, trapphus, vind, källare, varmvattenpanna

Oljenivåvakt/oljenivåmätare

Kan innehålla kvicksilver (Hg) och bly (Pb)

Finns i: pumpgrop (päronformad plastboll) vattenpannor, andra reservoarer

Tryckmätare/termostater

Kan innehålla kvicksilver

Finns i: värmepanna, varmvattenberedare, ventilationsanläggning

Vattenlås/lågpunkter i avloppsnät

Kan innehålla kvicksilver

Finns i: tandläkarmottagning, skolor, laboratorier

Lysrör

Kan innehålla kvicksilver i mindre mängd

Kondensatorer

Kan innehålla PCB

Finns i: lysrörsarmatur, i tvätt- eller diskmaskiner installerade före 1972

Avloppsrör, luftningsledningar

Kan innehålla bly

Finns i: skarvar bl a

Kabel, spröjsar m m

Kan innehålla bly

Plåt (-skarv, inbyggd i vägg m m)

Kan innehålla bly

Finns i: skarvar som skulle tåla frätande kemiska processer eller vara täta, t ex tak, balkonger, badrum eller i väggar där man använt röntgenutrustning

Fogmassor

Kan innehålla PCB

Finns i: fogningar utförda mellan 1950 - 1972, fogar mellan fasad-fasadplattor, betongelement, isolerfönster m m

Halksäkra golv

Kan innehålla PCB

Finns i: akrydurgolv med kvartssand

Golv, övriga

Kan innehålla PVC-plast med kadmium, bly eller klorparaffiner

Isoleringsmaterial

Kan innehålla CFC

Finns i: extruderad polystyren (XPS) och hård polyuretan (PUR)

Impregnerat virke

Asbest

Kan finnas i: ventilationstrummor, isolering av rör, på fasader och tak m m

Textilier kan vara flamskyddsbehandlade

Plast i klara färger, rött, orange, gult innehöll fram till 1982 ofta kadmium

Finns i: fasadbeklädnader, fönsterramar, dörrkarmar, profiler, krokar, hållare, toalettsitsar m m

Övrigt:

Checklistan är ingen fullständig förteckning över miljöskadliga byggmaterial men kan vara ett hjälpmedel att använda vid inventeringen.

1997-01-14